

Кедендік бақылаудың техникалық құралдарының тізбесі мен оларды қолдану қағидасын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 4 қарашадағы № 1152 Қаулысы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 18 наурыздағы № 145 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 18.03.2016 № 145 (алғашқы ресми жарияланған күннен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Р Қ А О - н ы ң е с к е р т п е с і .

ҚР мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша 2014 жылғы 29 қыркүйектегі № 239-V ҚРЗ Заңына сәйкес ҚР Қаржы министрінің 2015 жылғы 29 мамырдағы № 334 бұйрығын қараңыз.

«Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы» Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 30 маусымдағы Кодексінің 196-бабының 1-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған:

- 1) кедендік бақылаудың техникалық құралдарының тізбесі;
- 2) Кедендік бақылаудың техникалық құралдарын қолдану қағидасы бекітілсін

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

<i>Премьер-Министрі</i>	<i>Қазақстан Республикасының</i>
Қазақстан	<i>К. Мәсімов</i>
Үкіметінің	Республикасы
2010 жылғы	4 қарашадағы
№ 1152	қаулысымен
бекітілген	

Кедендік бақылаудың техникалық құралдарының тізбесі

Кедендік бақылаудың техникалық құралдары мынадай түрлерге бөлінеді:

- 1) кеден одағының кедендік аумағына келетін/кететін автокөлік құралдарын мемлекеттік тіркелген нөмір белгілері бойынша тіркеуді автоматтандыру

жолымен оларды көзбен қарап және автоматтандырылған бақылау үшін кеден органдары пайдаланатын автокөлік құралдарын есептеудің автоматтандырылған жүйесі;

2) өткізілетін радиоактивті және бөлінетін материалдарды, қауіпті қалдықтарды анықтау, оқшаулау және бірдейлендіру, олардың сандық және сапалық сипаттамаларын өлшеуге арналған радиациялық бақылаудың техникалық құралдары. Оларға дозиметрлер, радиометрлер, портативті және стационарлық спектрометрлер, бөлінетін және радиоактивті материалдарды анықтаудың стационарлық жүйелері жатады;

3) кеден органдары автокөлік құралдарының салмақтық және көлемдік параметрлерін өлшеуді бақылау үшін пайдаланатын көлік құралдарының салмақтық және көлемдік параметрлерін анықтаудың және бейне қадағалаудың автоматтандырылған жүйесі;

4) кеден органдары көлік құралдарын, көлік құралдарының жүк бөліктеріндегі, контейнерлердегі, жолаушылардың алып жүретін және алып жүрмейтін багажындағы, халықаралық пошта жөнелтілімдеріндегі заттарды және шағын, орташа көлемді және ірі көлемді ыдыстардағы тауарларды оларды ашпай, сондай-ақ жеке тұлғаларды интрузивті емес (байланыссыз) тексеріп қарау әдісімен, көзбен қарап тексеру үшін пайдаланатын, оның ішінде бейнелерді өңдеу және талдау жүйесімен жабдықталған тексеріп қараудың интраскопиялық техникасы. Кеден органдары интрузивті емес тексеріп қараудың стационарлық, тасымалданатын және ұтқыр жүйелерін пайдаланады;

5) жолаушылардың алып жүретін және алып жүрмейтін багажын, халықаралық пошта жөнелтілімдерін, көлік құралдарындағы тауарлар мен қол жеткізудің қиын орындарын кедендік тексеріп қарауды жүзеге асыру кезінде пайдаланылатын іздестірудің техникалық құралдары. Мыналар іздестірудің техникалық құралдары болып табылады:

металл детекторлары - қара және түсті металдардан жасалған заттарды анықтауға мүмкіндік беретін электронды құралдар. Кеден органдары портативті, тасымалданатын және стационарлық металл детекторларын пайдаланады;

тексеріп қарау айналары - пішіндері мен мөлшері әртүрлі ауыспалы айналардың жиынтығы бар телескоптық ұстағыштар, қол жеткізудің қиын орындарындағы тауарларды, көлік құралдарын тексеріп қарау үшін қолмен ұсталатын жарықтандырғыш аспаптарымен қолданылады;

тексеріп қарау сүңгілері - диаметрлері мен ұзындығы әртүрлі ерекше шыңдалған металл өзектері, тесілетін объектілердің (жұмсақ және картон орамаларының, көлік құралдарындағы отырғыштардың, сусымалы жүктердің) салымдарынан сынамалар алу үшін арнайы нысандағы тесігімен дайындалады;

эндоскоптар - көлік құралдарындағы қол жеткізудің қиын орындарын және

түрлі, оның ішінде агрессивті сұйықтықтармен толтырылған ыдыстарды тексеріп қарауға арналған оптикалық аспаптар;

тексеріп қарау шамдары мен лампалар - тәуліктің түнгі уақытында және әлсіз жарықтандырылған үй-жайларды оңтайлы жарықтандыру үшін бағытталған жарықтандырғыш аспаптар. Кеден органдары ұтқыр, тасымалданатын және стационарлық шамдар мен лампаларды қолданады;

тығыздықтың өзгеруін айқындау үшін аспаптар - отын бактары, есіктер, көлік құралдарының дөңгелектері, жүк автомобильдері тіркемелерінің қабырғалары сияқты қол жеткізудің қиын орындарындағы бөтен салымдарды анықтау үшін бағытталған аспаптар;

жылу визорлары - өзінің сәулелену серпінінде жылу сәулесін шығаратын объектілерді жедел іздестіруге, анықтау мен байқауға арналған бағытталған аспаптар;

б) бірдейлендірудің техникалық құралдары, оларға: кедендік және өзге құжаттардың түпнұсқалығын айқындау аспаптары; бағалы металдар сынамасының түпнұсқалығын айқындау аспаптары; бағалы тастардың түпнұсқалығын айқындау аспаптары; есірткі, психотропты заттар мен прекурсорларды сәйкестендіру аспаптары; жарылғыш заттарды сәйкестендіру аспаптары; рентгенофлуорэценттік талдағыштар; өлшеу аспаптары; энергия ресурстарын есептеу аспаптары; хладагенттерді сәйкестендіру аспаптары, детекторлар мен талдағыштар; электронды тиектеу-пломбалау құрылғыларын (электронды пломбаларды) оқу аспаптары; штрих-кодтардың принтерлері; штрих-кодтарды оқу аспаптары; сәйкестендіру құралдары;

7) кеден органдары кедендік бақылау жүзеге асырылатын объектілердегі жедел жағдайды қадағалау үшін кеден органдары пайдаланатын көзбен қарап қадағалаудың техникалық құралдары.

Көзбен қарап қадағалаудың техникалық құралдарына қадағалау аспаптары, дүрбілер, монокулярлы және стереотүтіктер, түнде көру аспаптары, сондай-ақ шолу телевизиясының жергілікті (тұйық) жүйесі - бірыңғай бақылау пультімен қашықтан басқарылатын телевизиялық камералар мен бақылау мониторларының желісі жатады;

8) аудио және бейнеақпаратты тасымалдаушыларды бақылаудың техникалық құралдары, оларға магнитофондар, бейнемагнитофондар, барлық жүйедегі және жазу пішініндегі плейерлер, телемониторлар, телевизорлар, арнайы

компьютерлік бақылау жүйелері, фото-, кино-, слайд проекторлары, микрофиштерді қарауға арналған құрылғылар, сондай-ақ аудио-, бейнеаппараттарды өшіруге арналған құрылғылар жатады;

9) кеден органдарының лауазымды адамдары кедендік бақылау процесін жедел басқаруды қамтамасыз ету үшін қолданатын жедел байланыстың техникалық құралдары. Кешен: кеден қызметіне арнайы бөлінген радиожилікте жұмыс істейтін радиобайланыстың тасымалданатын, стационарлық (базалық), автомобильдік аппаратурасын қамтиды.

Қ а з а қ с т а н

Р е с п у б л и к а с ы

Ү к і м е т і н і ң

2 0 1 0

ж ы л ғ ы

4

қ а р а ш а д а ғ ы

№

1 1 5 2

қ а у л ы с ы м е н

бекітілген

Кедендік бақылаудың техникалық құралдарын қолдану қағидасы

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қағида кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізілетін тауарлар мен көлік құралдарын, сондай-ақ кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өтетін жеке тұлғаларды кедендік бақылауды жүзеге асыру кезінде техникалық құралдарды қолдану тәртібін белгілейді.

2. Кедендік бақылаудың техникалық құралдары - кедендік бақылауды жүргізу уақытын қысқарту мен кеден ісі саласындағы құқық бұзушылықтардың (қылмыстардың) фактілерін анықтау мақсатында жеке тұлғаларды, тауарлар мен көлік құралдарын кедендік бақылау процесінде кеден органдары қолданылатын арнайы техникалық құралдарының кешені.

Кеден органдары Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен кедендік бақылаудың техникалық құралдарының тізбесінде көзделген кедендік бақылаудың техникалық құралдарын қолданады.

2. Кедендік бақылаудың техникалық құралдарын қолдану тәртібі

3. Кедендік бақылаудың техникалық құралдарын қолдану адам өмірі мен денсаулығы, жануарлар мен өсімдіктер үшін қауіпсіз болуға және тұлғаларға, тауарлар мен көлік құралдарына залал келтірмеуге тиіс.

4. Кедендік бақылауды жүзеге асырушы кеден органының лауазымды адамы кедендік бақылау нысанына және жеке тұлғаларды, тауарлар мен көлік құралдарын өткізу ерекшелігіне қарай кедендік бақылаудың қандай да бір

техникалық құралдарын қолдану қажеттілігін айқындайды.

5. Кедендік қадағалау кезінде кедендік бақылаудың мынадай техникалық құралдары қолданылады:

1) кеден одағының кедендік аумағынан өтетін автокөлік құралдарын мемлекеттік тіркелген нөмір бойынша тіркеу жолымен автокөлік құралдарын есептеудің автоматтандырылған жүйесі;

Автокөлік құралдарын есепке алудың автоматтандырылған жүйесін қолдану нәтижесі бойынша алынған ақпарат кеден одағының кедендік шекарасын қиып өтетін автокөлік құралдарын орталықтандырылған есепке алу үшін байланыс арналары арқылы кеден ісі саласындағы уәкілетті органға беріледі;

2) кедендік бақылау аймағындағы тауарларды, көлік құралдары мен жеке тұлғаларды көзбен қарап бақылау жүргізу үшін қолданылатын көзбен қарап қадағалаудың техникалық құралдары.

6. Кедендік қарау мен кедендік тексеріп қарау кезінде кедендік бақылаудың мынадай техникалық құралдары қолданылады:

1) кеден одағының кедендік шекарасы арқылы радиоактивті материалдарды заңсыз өткізуді анықтау мақсатында кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізілетін тауарларға, көлік құралдары мен жеке тұлғаларға қатысты қолданылатын радиациялық бақылаудың техникалық құралдары;

2) кеден ісі саласындағы уәкілетті органға алынған ақпаратты байланыс арналары бойынша бере отырып есепке алу және бақылау мақсатында кеден одағының кедендік шекарасын кесіп өтетін автокөлік құралдарына қатысты қолданылатын көлік құралдарының салмақтық және көлемдік параметрлерін айқындау мен бейнебақылаудың автоматтандырылған жүйелері;

3) қол жүгіне, контейнерлерге, көлік құралдарына, почта жөнелтімдеріне және жеке тұлғаларға салынған контрабандалық тауарларды табу мақсатында кедендік бақылау аймағындағы кеден одағының кедендік шекарасынан өтетін тауарларға, көлік құралдары мен жеке тұлғаларға қатысты қолданылатын, оның ішінде бейнелерді талдау және өңдеу жүйелерімен жаракталған интраскопиялық т е к с е р у т е х н и к а с ы ;

4) көлік құралдарын, тауарлардың орамдарын ашусыз, бөлшектеусіз және зерттеу объектісінің тұтастығын бұзбай, тауарлар мен көлік құралдарын тексеріп қарау кезінде қолданылатын іздеу техникалық құралдары;

5) мынадай тауарларды қарауды жүргізу кезінде қолданылатын сәйкестендірудің техникалық құралдары:

бағалы тастар мен металдардың сынамаларын сәйкестендіру үшін бағалы тастардағы сәулелердің сынуын талдау негізінде жұмыс істейтін аспаптар және қорытпаларды айқындаудың түрлі әдістерін пайдаланатын аспаптар қолданылады. Бағалы тастар мен металдарды ресімдеудің барлық жағдайларында

қ о л д а н ы л а д ы ;

есірткіні, психотропты заттар мен прекурсорларды анықтау және (немесе)
т е к с е р у ү ш і н :

салфеткалардың көмегімен микробөлшектерді жинау және оларды талдауды жүргізетін детекторға салу, сондай-ақ детектордың компрессорын қосу көмегімен күдікті учаскеден буларды талдау әдісімен есірткі заттарының детекторлары мен экспресс-талдағыштар;

арнайы мөлдір ыдыстардағы есірткі заттарын түсіне қарай айыру үшін ампулалар немесе ампулалардың жиынтығы;

жарылғыш заттарды тексеру кезінде күдікті учаскелерден детектор компрессорының көмегімен буларды жинау жолымен талдауды жүргізу үшін салфеткалармен микробөлшектерді жинау және оларды детекторға салу жолымен микробөлшектерді мен жарылғыш заттардың буларын талдау детекторлары п а й д а л а н ы л а д ы ;

Қатты, сұйық және ұнтақ түріндегі заттарды талдау үшін ренгенофлуорэсценттік талдағыштар қолданылады, осы аспаптармен жұмыс бойынша қызметкерлерді арнайы оқыту қажет;

тауарлар мен көлік құралдарының салмақтық мәнін айқындау үшін өлшеу а с п а п т а р ы қ о л д а н ы л а д ы ;

уақыт бірлігінде өтетін тауардың көлемін қашықтан өлшеу үшін энергия ресурстарын есептеудің аспаптары пайдаланылады, оларды өлшеу нәтижелері кеден органдарының деректерді беру арналарымен байланысты ақпараттық ж ү й е с і н е ж а з ы л а д ы ;

тауарлар мен көлік құралдарын тексеру кезінде озонды ыдыратқыш заттарды анықтау үшін идентификаторлар, детекторлар және хладагенттерді талдағыштар п а й д а л а н ы л а д ы ;

тексеру, оқу, түсіру үшін, сондай-ақ электронды тиектеу-пломбалау құрылғыларын (электронды пломбаларды) санкцияланған ашуды бақылау үшін электронды тиектеу-пломбалау құрылғыларын (электронды пломбаларды) оқу аспаптары пайдаланылады. Электронды тиектеу-пломбалау құрылғыларды (электронды пломбалардың) стационарлық, тасымалданатын және ұтқыр а с п а п т а р ы п а й д а л а н ы л а д ы ;

кейіннен тауарға, орамаға, транзиттік декларацияға, көлік құралдарына жапсырылатын затбелгілерге, өзі жапсырылатын ленталарға ақпарат (штрих-кодты, мәтіндік ақпаратты, түрлі графиканы) таңбалау үшін штрих-кодтың принтерлері пайдаланылады;

заттаңбаларды, штрих-коды бар жапсырғыштарды сәйкестендіру үшін штрих-кодтарды оқу аспабы қолданылады (штрих-кодтар сканері).

Сәйкестендірудің техникалық құралдарын қолдана тауарларды сәйкестендіру

нәтижелері тереңдетілген зерттеу үшін осы тауарларды сараптамаға жіберу үшін
негіз болып табылады;

6) кеден органдарының лауазымды адамдары түнгі және күндізгі уақытта кедендік бақылау аймағының жедел жағдайын және кеден органдары әкімшілік ғимараттарының объектілерін қадағалау үшін кедендік бақылау мақсатында үнемі қолданатын көзбен қарап қадағалаудың техникалық құралдары;

7) магнитті тасығыштарға (бобиналарға, пленкаларға, шағын кассеталарға, дискілерге, электрондық-есептеу машиналарының дискеталарына) жазылған аудио ақпарат пен бейне ақпаратты қарап шығу, тыңдау және өшіру үшін осы техникалық ақпарат тасығыштарды кедендік бақылау кезінде қолданылатын аудио және бейне ақпаратты тасығыштарды бақылаудың техникалық құралдары. Аудио және бейне ақпаратты тасығыштарды бақылаудың техникалық құралдары шығарылған фотоүлдірлер мен киноүлбірлерді, слайдтар мен микрофиштерді көзбен қарап бақылауды жүзеге асыру үшін пайдаланылады.

7. Кеден органдары кедендік бақылау аймағында жедел байланысты қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ далалық жағдайларда жедел байланыстың техникалық құралдарын қолданады.

8. Кеден органдарының лауазымды адамдары интраскопиялық тексеру техникасын оны қолдану бойынша арнайы оқу курсы, сондай-ақ рентген сәулелерінің адам, өсімдіктер мен жануарлардың ағзаларына, тірі микроағзалары бар азық-түлікке әсері бойынша оқытудан және радиациялық қауіпсіздік бойынша оқытудан өткеннен кейін қолдануға құқылы.

9. Кедендік бақылаудың техникалық құралдарын кеден органының лауазымды адамдары өндіруші зауыт қоса берген техникалық деректерге, нұсқаулықтарға сәйкес пайдаланылады.

Интраскопиялық тексеру техникасы оның барлық техникалық мүмкіндіктерінің ерекшеліктерін, сондай-ақ зауыттың нұсқаулығына немесе техникалық ерекшелігіне сәйкес техникалық қауіпсіздік ережесі мен радиациялық қауіпсіздікті сақтай отырып қолданылады.

Іздеудің техникалық құралдары тауарлар мен көлік құралдарына механикалық зақым келтірмей техникалық қауіпсіздікті сақтай отырып қолданылады.